OTROŠKI VRTEC AJDOVŠČINA

INFORMACIJE ZA STARŠE OTROK, KI BODO S SEPTEMBROM 2022 ŠOLOOBVEZNI

PREHOD IZ VRTCA V 1. RAZRED 2022/23

Vsebina projekcije

1. Nagovor
2. Potek vpisa v osnovno šolo
3. Zrelost otroka ob vpisu v šolo
4. Nabor različnih idej preživljanja prostega časa s predšolskim otrokom
5. Kontakti

1. Nagovor

Vstop v osnovno šolo je za otroka in vso družino **velik korak in pomemben dogodek**, zato želimo prispevati k temu, da bo to za vse prijetna izkušnja. Zavedamo se, da je to kontinuiran proces, v katerem moramo sodelovati vsi: **družina, vrtec in šola** ter delovati v korist otroka in v skladu z zakonodajo.

Za nekatere starše predstavlja prestop otroka iz vrtca v šolo lahko veliko spremembo, ki lahko poraja številne dileme, vprašanja, težave … zato bi vas radi seznanili vsaj z nekaj pomembnimi informacijami.

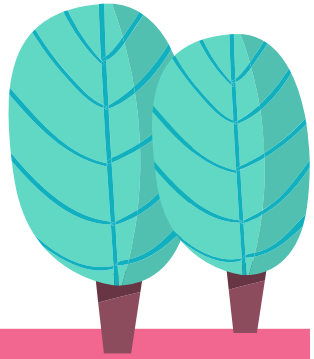

2. Potek vpisa v šolo

- Po zakonodaji (Zakon o osnovni šoli) poteka vpis v osnovno šolo v mesecu **februarju** za šolsko leto, ki se začne septembra istega leta. Vpis poteka tako, da šola v razgovoru s starši izpolni vpisni list, ki ga podpišejo starši.
- Starši boste skupaj z otrokom torej kmalu **vabljeni na vpis** v osnovno šolo. Seznam otrok iz **šolskega okoliša**, ki jih je javna ali zasebna šola s koncesijo dolžna vpisati v 1. razred, si šola pridobi iz evidence šoloobveznih otrok, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za šolstvo. Ministrstvo si pridobi podatke o šoloobveznih otrocih iz registra stalnega prebivalstva in razvida začasnega prebivališča.
- Starši otroka vpišete v javno ali zasebno osnovno šolo v okolišu, v katerem otrok stalno ali začasno prebiva. V **drugo osnovno šolo** lahko otroka vpišete, če šoli s tem soglašata.

- Najmanj tri mesece pred začetkom pouka šola staršem izda **potrdilo o šolanju** oziroma **odločbo o odložitvi** začetka šolanja.

- Otroku se lahko začetek šolanja na predlog staršev, zdravstvene službe oziroma na podlagi odločbe o usmeritvi ali zapisnika multidisciplinarnega tima iz razvojne ambulante, **odloži za eno leto**, če se ugotovi, da otrok ni pripravljen za vstop v šolo.

- Če odlog predlagate starši ali zdravstvena služba, je **ugotavljanje pripravljenosti otroka** za vstop v šolo **obvezno**. O odložitvi začetka šolanja odloči **ravnatelj šole** na podlagi obrazloženega **mnenja strokovne komisije**, ki jo sestavljajo šolski zdravnik, svetovalni delavec ter vzgojitelj oziroma učitelj.

- Starše, ki nameravate svoje otroke v prihodnjem šolskem letu odložiti šolanja, obveščamo, da **v času rednega vpisa** v vrtec, ki bo letos potekal **predvidoma v mesecu februarju 2022 (prosimo, če spremljate objave)**, **izpolnite tudi poseben obrazec za pedagoško vodjo**, ki vodi vašega otroka na določeni enoti, da lahko vrtec načrtuje delo in skupine za prihodnje šolsko leto.

- Ne glede na odlog ali vpis v OŠ, **se morate odzvati na povabilo matične osnovne** šole v terminu, ko vas bodo pisno povabili.

- ***Toplo vam svetujemo, da v primeru zdravstvenih težav ali morebitnih zaznanih odstopanj v razvoju, seznanite o tem šolsko svetovalno službo že pri vpisu.***

3. Zrelost otroka ob vpisu v šolo

Šolska zrelost otroka ob vpisu v šolo je gotovo najboljša preventiva pred razvijanjem morebitnih učnih, čustvenih in vedenjskih težav. Ocenjevanje pripravljenosti na šolo je zelo širok termin in vedno je potrebno otroka celostno in individualno spremljati.

Sestavine šolske zrelosti so:

- **Telesna** (to ocenjuje šolski zdravnik in o tem se lahko pogovorite na sistematskem pregledu);

- **Osebnostna** (socialna in čustvena zrelost: kako otrok prenaša ločitev od staršev ali doma, kako se vede v novem okolju, kakšen je v odnosu z vrstniki in odraslimi, kako izpolnjuje navodila, koliko je samostojen pri skrbi zase, iniciativen pri zaposlitvah, kakšno vlogo ima v skupini otrok, kako reagira na uspeh/neuspeh, kakšno je njegovo zanimanje za svet okoli sebe in pripravljenost na sodelovanje ter učenje…);

- **Intelektualna-funkcionalna** (otrokovo razumevanje sveta, način sklepanja (vzrok – posledica), analiza, sinteza, simboli, govor, besedni zaklad, spomin, grafo-motorične spretnosti, zaznavanje, opazovanje). To otrokovo področje ocenjuje šolski psiholog.

4. Nabor različnih idej preživljanja prostega časa s predšolskim otrokom

Če starši želite,
si lahko v nadaljnji predstavitvi ogledate **nabor dejavnosti za kakovostno preživljanje prostega časa z otrokom**, ki spodbujajo različna področja otrokovega razvoja ...

4. a) Groba motorika – gibanje

- Otroku vsakodnevno omogočimo raznovrstne gibalne izkušnje.

- Z gibanjem telesa je pogojeno zaznavanje okolja, prostora, časa, samega sebe. Ko otrok dobro obvladuje svoje telo, čuti veselje, varnost, ugodje, krepi svoje samozaupanje. Z gibanjem in igro otrok pridobiva na socialnem in čustvenem razvoju.

- Gibanje naj se izvaja na različnih površinah (narava, asfalt, notranji prostori, v/ob vodi, z različnimi orodji ...).
- Razvija naj ravnotežje (hoja po črti, robniku ...), pleza na igralih, drevesih, visi na drogu, premaguje ovire (plazi, preskakuje, poligoni ...), sodeluje v gibalnih skupinskih igrah (skrivalnice, lovljenje, med dvema ognjema ...), pleše ob glasbi (dejavnosti v ritmu), se igra z žogo (vodenje, metanje, odbijanje ...), vozi kolo (skiro, kotalke ...), krepi vzdržljivost in orientacijo na pohodih.

4. b) Fina in grafomotorika

- Otroku omogočimo veliko risanja, barvanja, slikanja, rezanja, lepljenja, oblikovanja s plastelinom ...

- Za dobro triprstno držo pisala naj prosto riše, ravne navpične, vodoravne črte, prerisuje like, svoje ime.

- Sestavlja in razstavlja naj kocke, gnete material, trga papir.

- Lahko riše s prstom po peni, sipnem materialu na pladnju (zdrob, pesek, moka ...), se rokuje z različnimi pisalnimi pripomočki (flomastri, barvice, čopiči, krede, voščenke, radirka, šilček ...). Igra naj se z majhnimi predmeti (fižol, koruza, hamaperlice, žebljički), spodbujajte ga k uporabi pincetnega prijema (palec-kazalec). Igra naj se s slanim testom, tipka na stare pisalne stroje, igra naj se z odpiranjem/zapiranjem škatlic in različnih drugih embalaž, z zapenjanjem gumbov, zadrg, s pletenjem kitk, navija nit na tulec, matico na vijak, sodeluje naj pri različnih hišnih opravilih, se igra s ščipalkami za perilo, zavezuje vezalke ...

4. c) Govorno-jezikovno področje

- Čim bolj redno, če je mogoče vsakodnevno, beremo skupaj z otrokom (preberemo avtorja, ilustratorja, otrok naj obrača strani, pred branjem lahko opiše, kaj misli, da se bo v zgodbi zgodilo, opazuje in komentira ilustracije ...);
- obnavlja naj prebrane zgodbice, odgovarja na vprašanja, ugotavlja zaporedje dogodkov, sam naj skuša pripovedovati zgodbice ob slikah, opisuje, razlaga;
- »bere« različne napise na embalažah, revijah, igračah in spoznava, da ima vsak glas svoj zapis;
- igra z rimami (rime za imena sorodnikov, prijateljev ...) in ugankami;
- išče nasprotja (mrzlo/vroče, sladko/slano, vesel/žalosten ...);
- skupaj iščemo čim več podpomenk (npr. za sadje, pohištvo, oblačila, gozdne živali ...);
- igra (jaz pa vidim, z očki vidim, stvar, ki se začne na ...) - prvi/zadnji glas;
- igra delo po navodilih, kjer so uporabljeni predlogi (v, med, na sredini, pod, nad, za, pred ...) npr. postavi igračo *na sredino* mize, položi kocko *v* vazo, *pod* knjigo ... Potem vlogi obrnete, da sam uporablja predloge.

4. d) Spoznavni razvoj (matematika, narava), 1. del

- Odrasli čim več preštevamo in seštevamo z otrokom pri vsakdanjih opravkih (pri pripravi mize, nakup v trgovini, pakiranje, pospravljanje, štetje korakov, stopnic). Pomaga naj urejati mizo, pripravi in šteje pribor, rešuje naloge tipa: koliko žlic več bi potreboval, če prideta še dedek in babica na obisk ali trije krožniki so na mizi, koliko jih še potrebujemo, da bomo lahko vsi jedli ...);
- postavljamo vzorce, ki jih potem nadaljuje (modra/rumena/modra ščipalka; žlica/vilice/vilice/žlica...) ali pa nizamo različne vzorce barvnih perlic na vrvico;
- igra s kalkulatorji, tipkovnicami, tehtnicami, metri, skupaj merimo stvari (tehtanje, višina, preliva z majhnimi lončki v posodo in predvideva koliko lončkov bo napolnilo posodo, ureja predmete po velikosti ...);
- igra s koledarjem (orientacija v času, spoznavanje imen za dneve v tednu, mesece, letne čase, številke ...).

4. d) Spoznavni razvoj (matematika, narava), 2.del

- Otrok naj se igra družabne igre (človek ne jezi se, domine, karte, sestavljanke, samostojno prebere pike na kocki, upošteva pravila igre, prepoznava in poimenuje osnovne barve, prešteva, vztraja ...);
- spoznava različne oblike, telesa, jih išče v svoji okolici (kaj vse je valjaste oblike, okrogle, opisuje ...). Spoznava tudi različne materiale (iz česa je stol, majica, kocka ...);
- spoznava, kaj je zgoraj/spodaj, levo/desno (orientacija na sebi in v prostoru, na listu);
- igra - Zakaj (pomisli kaj je vzrok-posledica), enkrat sprašuje odrasel in odgovarja otrok ter obratno;
- na sprehodih prepoznava različne naravne pojave, opisuje vreme, raziskuje živali, rastline, neživo naravo ... (razvršča v gozdne/domače živali; zelenjava/sadje ...);
- igra trgovine z blagajno (plačevanje, računanje do 10, npr. v vrečo postavi 4 pomaranče od 10, koliko jih je ostalo v posodi ...).

4. e) Pozornost in koncentracija

- Otrok naj išče podobnosti/razlike (med dvema slikama ali kot odgovor na vprašanje po čem se razlikujeta ptič in mačka, kamen in les ...);
- išče napake;
- rešuje labirinte;
- posluša pravljice, posluša in izpolnjuje zahtevnejša navodila;
- usmerjamo slušno pozornost na zvoke v naravi, na sprehodu;
- išče podrobnosti na sliki;
- tudi mi otroka pozorno poslušamo in vzdržujemo dialog in temo pogovora;
- krepi samonadzor s tem, da še to naredimo in potem sledi ...;
- dejavnosti, ki jih začne, naj tudi dokonča oz. postopoma podaljšujemo čas njegove osredotočenosti;
- igra spomin.

4. f) Socialno-čustveno področje in samopodoba

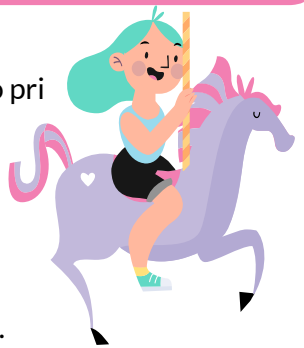

- Spoznava različne družabne igre, ki temeljijo na določenih pravilih. Pomagamo mu pri premagovanju poraza, spodbujamo pri čakanju na vrsto, seznanjamo ga s poznavanjem osnov bontona, se skupaj učimo konstruktivnega reševanja konfliktnih situacij. Pogovarjamo se o čustvih, ubesedimo doživljanje, vedenje.
- Spodbujamo ga k pospravljanju igrač za sabo in skrbi za svoje stvari.
- Otrok naj spoznava domači kraj, pot od doma do šole, različne poklice, sodeluje pri pripravi različnih praznovanj v družini.
- Spodbujamo interes otroka, odkrivamo njegova močna področja (kaj ga zanima, v čem je dober, pri čem je zadovoljen ...).
- Otrok naj zaupa vase, tako da opravila, ki jih zmore, po večini opravi sam in ko se potrudi, je za to tudi pohvaljen. Postopoma naj pridobiva delovne navade (preproste zadolžitve v gospodinjstvu, posebne naloge, sodeluje pri skrbi za hišne ljubljenčke ...).
- Otrok po zahtevnejših nalogah potrebuje sprostitev (prosta igra, sprehod, glasba ...).

Zelo je pomembna prosta igra, ko otrok svojo igro svobodno izbira in se prosto izraža, packa, spontano izraža, izmišlja, raziskuje, eksperimentira s svojim glasom, gibi, uprizarjanjem ...

Pomembno je, da je pri vseh dejavnostih **vzdušje** čim bolj sproščeno, brez strahu pred neuspehom.

Spodbuja se otrokovo radovednost, željo po raziskovanju, spoznavanju novega in da je otrok čim bolj **sam aktiven**.

Otroke se opogumlja, usmerja, z njimi sodeluje in predvsem **igra**.

Pomembno je tudi vedeti, da je **razvoj** predšolskega otroka hiter, hkrati pa **različno intenziven na posameznih razvojnih področjih**. Otroci so si med seboj **v hitrosti razvoja zelo različni**.

Zelo dobro je, da ima otrok usvojeno določeno **rutino**, ki mu omogoča boljšo časovno orientacijo, strukturo in red, občutek varnosti ter ga pomirja.

Želimo vam veliko prijetnih in razigranih trenutkov z vašim otrokom.

5. Kontakti, 1. del

Če imate še kakšna vprašanja, dvome ali razmišljanja o prestopu iz vrtca v šolo, se obrnite na **strokovne delavk/ce v oddelku vašega otroka,** saj vzgojitelji/ice vašega otroka zelo dobro poznajo.

5. Kontakti, 2. del

ali na **svetovalni delavki** vrtca:

- **Tamara Paravan**, 041 887 050, svetovalna.ajdovscina@mojedete.si
(za enote vrtca Ribnik I, Ribnik II, Hubelj, Selo, Črniče)

- **Jana Blažko**, 041 422 615, svetovalna.vipava@mojedete.si
(za enote vrtca Vipava in oddelka na OŠ Draga Bajca, Podnanos, Vrhpolje, Col, Budanje, Vipavski Križ, Lokavec, SŠ Veno Pilon)

OTROŠKI VRTEC AJDOVŠČINA

Vašim otrokom želimo radosten korak iz vrtca v šolo ...

Pripravili: svetovalni delavki vrtca